

በግብርና ሚኒስቴር

የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭት እና አመላለስ
የአፈጻጸም መመሪያ ቁጥር 18/2012

ማዕገም

1. መግቢያ	2
2. የመመሪያዉ ዓላማ እና አስፈላጊነት	3
2.1. ዓላማ	3
2.2. አስፈላጊነት	3
3. የነባሩ ግብርና ግብዓት ብድር አስተዳደር ስርዓት መሰረታዊ ችግሮች	4
4. የአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ሥርዓት እና አመላለስ ስርዓት	7
4.1. አጠቃላይ	7
4.2. የአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ሥርዓት እና አመላለስ ስርዓት መርሆች	7
4.3. የአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርዓትና አመላለስ ስርዓት ማብራሪያ	9
4.4. የአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርዓትና አመላለስ የስራ ፍሰት	12
4.5. ከአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር ሥርዓት የሚጠበቁ ውጤቶች	14
5. በግብዓት ብድር አስተዳደር ስርዓት የባለድርሻ አካላት ተግባር እና ኃላፊነት	15
6. ማጠቃለያ	26

1. መግቢያ

የአገራችንን የግብርና ምርትና ምርታማነት ለማሳደግ የግብርና ግብዓት አጠቃቀምን ማሳደግ አማራጭ የሌለው ተግባር ነው። አርሶ አደሩ ምርትና ምርታማነቱን ለማሳደግ የግብርና ግብዓቶችን በሚመከረው መጠን መጠቀም አለበት። በተለያዩ ጥናቶች እና ከባለፉት ዓመታት ተሞክሯችን ለማየት እንደተቻለው በበቂ ሁኔታ፣ በተደራጀ እና ግልጽ የስራ ሂደት-ብድርን ለአርሶ አደሮች ማቅረብ የግብርና ግብዓቶችን በሚመከረው መጠን አርሶ አደሩ እንዲጠቀም ይረዳል። ይህንን ለእድገትና ትራንስፎርሜሽን ወሳኝ ሚና ያለውን ተግባር ከዳር ለማድረስ መንግስት የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ሥርዓትና አመላለስ ሥርዓት ለማሻሻል አዲስ መመሪያ ማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኗል። ይኸውም በዚህ ረገድ በፌዴራል ደረጃ፣ በክልል መንግስታትና በግብርና ሚኒስቴር በኩል በየክልሉ የግብርና ግብዓት አጠቃቀምን ለማሳደግ የሚደረገውን ከፍተኛ ጥረት የሚያግዝ ይሆናል።

የአርሶ አደሩን ምርትና ምርታማነት ከማሳደግና መንግስት ካለው ኃላፊነት አንጻር የየክልሉን በጀት በዋስትናነት በማሰያዝ ከባንክ ብድር እንዲፈቀድ በማድረግ በዩኔዴፍት በኩል የግብርና ግብዓቱ እንዲሰራጭ እያደረገ ይገኛል። ይሁን እንጂ በአገራችን የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርዓትና የብድር አመላለስ የአሰራር ስርዓት ወስጥ በርካታ ችግሮች ሲከሰቱ ይስተዋላል። ይኸውም በዋናነት የማይመለስ የብድር መጠንን በከፍተኛ ሁኔታ እንዲያደግ አስተዋጾ አድርጓል። በመሆኑም የክልሎች ዕቅድ አፈጻጸም ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ እያሳደረ ይገኛል። ለከብነትም አርሶ አደሩ የተበደረውን ብድር በወቅቱ ሳይመልስ ሲቀር፣ እንዲሁም በኩብረት ሥራ ማህበራት ከአ/አደሩ የሚሰበሰብ የግብርና ግብዓት የብድር ገንዘብ በአግባቡ እና በወቅቱ ለአበዳሪ ተቋማት ገቢ ባለመደረጉ እና አበዳሪ ተቋማት የተጣለባቸውን የስራ ድርሻ እና ኃላፊነት ባለመወጣታቸው የኢትዮጵያን ግድ ባንክ በዋስትናነት የያዘውን የክልሎችን በጀት በመቀነስ ወደ ካዝናው ያስገባል። የየክልሎች በጀት ሲቀነስም በያዙት የልማት ዕቅድ አፈጻጸም ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ ያሳድራል። ከዚህም ሌላ አርሶ አደሩ መጠቀም የሚገባውን የግብርና ግብዓት እየተጠቀመ አይደለም።

በመሆኑም ከላይ የተጠቀሰውን የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርዓትና የብድር አመላለስ የአሰራር ስርዓት አገራዊ ችግር ለመፍታት በግብርና ሚኒስቴር የዓመቱ ቁልፍ ተግባር አድርጎ በመያዝ ይህንን የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርዓትና አመላለስ ስርዓት መመሪያ በማወጣት ተግባራዊ ማድረግ አስፈልጓል።

2. የመመሪያዉ ዓላማ እና አስፈላጊነት

2.1. ዓላማ

የተስተካከለ፣ቀልጣፋ እና ቀጠይነት ያለዉ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭት እና አመላለስ ስርዓት በመገንባት የዘርፉን ምርትና ምርታማነት በማሳደግ የአገሪቱን የምግብ ዋስትና ማረጋገጥ ነዉ።።

2.2. አስፈላጊነት

የተያዘውን የእድገት፣ ትራንስፎርሜሽንና የህዳሴ ጉዞ በዘላቂነትና በውጤታማነት በሚፈለገው ፍጥነት ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስችል የአሰራር ሥርዓት መገንባት በማስፈለጉ ይህ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭት እና አመላለስ ስርዓት መመሪያ ተዘጋጅቷል።።

3. የነባሩ ግብርና ግብዓት ብድር አስተዳደር ስርዓት መሰረታዊ ችግሮች

የግብርና ግብዓት ለምርትና ምርታማነት አስፈላጊ በመሆኑ በቂ ትኩረት እንዲሰጠው የሚያስችሉ አደረጃጀቶችና ምቹ ፖሊሲ ያሉ ቢሆንም የግብርና ግብዓት አጠቃቀም ለበርካታ ዓመታት የሚፈለገውን ያህል እየጨመረ ሲሄድ አልተስተዋለም፡፡

ይህም አዝጋሚ የግብርና ግብዓት አጠቃቀም ዕድገት ሊከሰት የቻለው አንድም **ለግብዓት መግዣ የሚውል ብድር በበቂ መጠንና በወቅቱ መቅረብ ባለመቻሉ፣ በሌላ በኩል የሚቀርበውም የብድር ገንዘብ በወቅቱ እና በበቂ መጠን ለአበዳሪው አካል ሊመለስ ባለመቻሉ እንደሆነ ይታወቃል፤**

ባለፉት በርካታ ዓመታት ሲሰራበት የነበረው የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ሰርጭት እና አመላለስ ሂደት መሰረታዊ ፍሰት ችግሮች ከዚህ በታች በዝርዝር ቀርቦዋል።

- 3.1. አርሶ አደሩን ለመበደር የሚያበቁ መስፈርቶችን ሊያሟላ በሚችልበት አኳኋን የሚሰሩ የአበዳሪ የፋይናንስ ተቋማት ተደራሽ ተደራሽ አለመሆን፤
- 3.2. ከዚህ ጋር ተያይዞ መንግስት ልማቱን ለማስቀጠል የሚያስችል የግብዓት አጠቃቀም እንዲኖር ለማድረግ ለግብርና ግብዓት መግዣ የሚሆን ብድር በዩኔኖች በኩል ለአበዳሪ ድርጅቶች የየክልሎችን በጀት ዋስትና በመስጠት ግብዓቱ እንዲገዛ ጥረት እያደረገ ያለ ቢሆንም ከላይ እንደተጠቀሰው የተሰራጨው ብድር በወቅቱ ባለመመለሱ የተነሳ የየክልሎቹ በጀት እየተቀነሰ ወደ አበዳሪው ተቋም ካዘና በመግባቱ በክልሎች የልማት ዕቅድ አፈጻጸም ላይ ከፍተኛ ጫና እየፈጠረ ይገኛል፤
- 3.3. በብድርና እጅ በእጅ የሚገዙ የግብርና ግብዓቶች ፍላጎትን በተጠቃሚ ደረጃ በትክክል ካለመለየቱ የተነሳ ለተጠቃሚው የሚቀርቡ ግብዓቶች በተለይም የአፈር ማዳበሪያ ሲያድር/ሲከርም አልያም በማነስ የሚቀርብበት ሁኔታ መከሰቱ እንዲሁም የፍላጎት ማሰባሰቢያ ወቅት በፌደራል ደረጃ የብድር ጥያቄ ከሚመቻችበት ወቅት ጋር ያለመጣጣም፤
- 3.4. ለብድር ሰርጭት የሚንቀሳቀሱ የባለድርሻ አካላት ለምሳሌ የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ በብድር ማስመለሱ ሂደት ዉስጥ የባለቤትነት ስሜት በመፍጠር ብድሩ በወቅቱ እንዲመለስ የሚያሳዩት ተሳትፎ ዉስን መሆኑ። ይኸውም ሊሆን

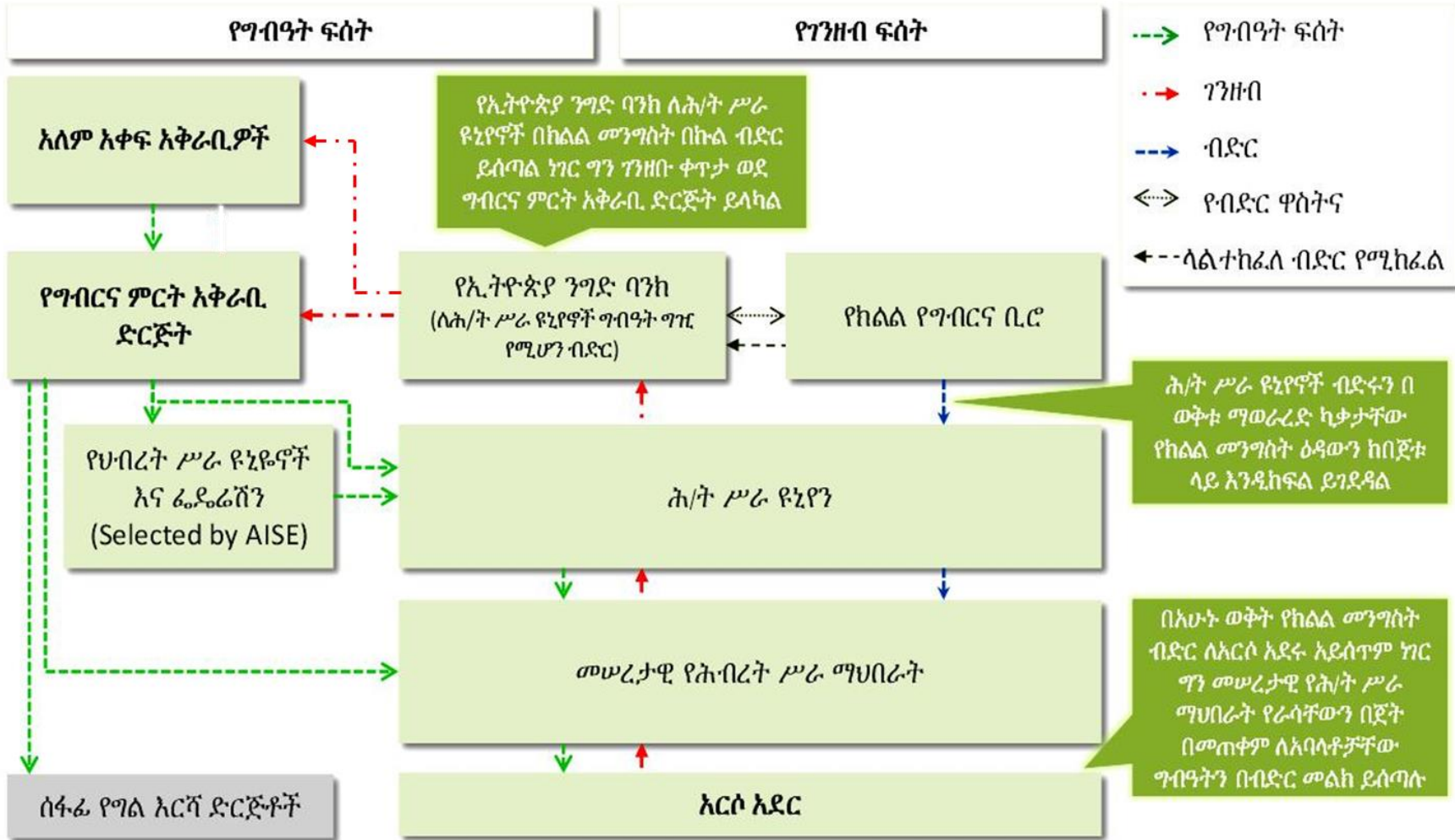
የቻለው ክልሎች የግብዓት ብድርንሙሉ በሙሉ ዋስትና እየሰጡ በመሆኑ በብድር ስርጭት እና ማስመለሱ ላይ ያሉ ባለድርሻ አካላት የሥራ ድርሻቸውን ተግተው እንዲሰሩ አያበረታታም፤

3.5. የግብርና ግብዓት ብድር አገልግሎት ተጠቃሚዎችን መረጃ በየደረጃው በተደራጀ መልኩ በየተቋማቱ ተወራርሶ/ተረካክቦ ያለመያዝ፣ይህም በብድር ማስመለስ ስራ ላይ አሉታዊ ተጽኖ ማሳደሩ፤

3.6. አርሶ አደሮች የግብርና ግብዓት ብድር በወቅቱ መመለስ እንደሚገባቸው ያለማወቅ፣እንዲሁም እንዲመልሱ የሚያበረታታ ስርዓት ያለመኖሩ እና በብድር አሰባሰብ ተግባር ላይ የሚሳተፉ ባለድርሻ አካላት የሰበሰቡትን ገንዘብ ለአበዳሪ ተቋም በወቅቱ ባለማስገባታቸው በአጠቃላይ መልኩ በተበዳሪው በኩል ለከፍተኛ ተጨማሪ የወልድ ከፍተኛ መዳረግ፣ ይህንንም ችግር የሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ተገቢውን የቅርብ ክትትል ባለማድረጋቸውከፍተኛ የግብርና ግብዓት ወዘፍ ብድር መስተዋሉ፤

3.7. የግብርና ግብዓት ብድር በወቅቱ ባለመመለሱ ምክንያት ክልሎች ላይ ከፍተኛ ኪሳራ በማድረሱ አንዳንድ ክልሎች የብድር ዋስትና መስጠት በማቆማቸውና አርሶ አደሩ የግብርና ግብዓቶችን እጅ በእጅ እንዲገዛ በመገደዱ በግብርና ግብዓት አጠቃቀም ላይ ከፍተኛ ጫና አሳድሯል። ይህም ባለፈው ዓመት የዕድገትና ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ ተግባራዊነት ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ አሳደሯል።

እስከአሁን ድረስ በሰራ ላይ ያለው የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭት እና አመላለስ የሰራ ፍሰት

ምንጭ: የአለማቀፍ ምግብ ፖሊሲ ምርምር ተቋም፣ 2012; ከቃለመጠይቅ የተወሰደ

4. የአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ሥርጭት እና አመላለስ ስርዓት

4.1. አጠቃላይ

ባለፉት አመታት በሀገሪቱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭት እና አመላለስ ስርዓት ወስጥወጥ የሆነ የአሰራር ስርዓት ባለመኖሩ በርካታ ችግሮች ሲስተዋሉ ቆይተዋል። በዚህም የተነሳ በምርትና ምርታማነት እድገት እንዲሁም በሀገሪቱ የግብርና ክፍለ ኢኮኖሚ እድገት ላይ ከፍተኛ የሆነ አሉታዊ ጫና ሲፈጥር መቆየቱ የሚታወቅ ነው።

ይህንን መሳሪታዊ ችግር ሥርነቀል በሆነ መልኩ ለማስወገድ የተስተካከለ፣ ወጥ የሆነ፣ ቀልጣፋ እና ተደራሽነት ያለው የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ሥርጭት እና አመላለስ ስርዓት መዘርጋት አማራጭ የሌለው ተግባር በመሆኑ ቀጥሎ ያለው የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ሥርጭት እና አመላለስ ስርዓት ተቀርጿል።

በተጨማሪም በሀገር ደረጃ የሚገኙት የብድር ገንዘብ አቅራቢ ባንኮች በበቂ ሁኔታና በአስተማማኝ መልኩ ለብድር የሚውለውን ገንዘብ ለገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ያመቻቹ ዘንድ ሀገራዊ የብድር ዋስትና ፈንድ እንዲመሰረት ይደረጋል።

4.2. የአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ሥርጭት እና አመላለስ ስርዓት መርሆች

ከላይ እንደተጠቀሰው የግብዓት ብድር ስርዓት ችግሮችን ለመቅረፍ የተዘረጋው አዲስ ስርዓት ለመቅረጽ ከዚህ በታች የተቀመጡትን ግብዓት እንደመርህ አገልግሎት።

- የብድር ስርዓቱ በገበያ መርሆች ላይ የተመሰረተ እና ቀጣይነት እንዲኖረው ማድረግ
- የክልል መንግስታት የብድር ዋስትናን የመስጠት ኃላፊነት ማስቀረትና የክልሎችን በጀት በየዓመቱ ላልተመለሰ ብድር ከማስቀነስ / ማስቆረጥ ማዳን፤
- የገንዘብ ተቋማት የግብርና ግብዓት ብድር ለአርሶ አደሩ እንዲያበድሩ እና እራሳቸው ብድሩን የማስመለስ ኃላፊነታቸውን እንዲወጡ ለማበረታታት በከፊል የብድር ዋስትና እንዲያገኙ ማድረግ፤ ይኸውም የብድር ዋስትና ፈንድ የሚቋቋመው ከመንግስትና ከአጋር የልማት ድርጅቶች ትብብር እንዲመሰረት ማድረግ፤

- ህብረት ሥራ ማህበራትን ከብድር ማበደርና ማስመለስ ስራ በማወጣት በዋነኛ ስራቸው እና የግብዓት አቅርቦት ላይ ብቻ እንዲያተኩሩ ማድረግ፤ አርሶ አደሩ የምርት ግብዓቶችን በብድር ከማህበራት የሚወሰድበት አሰራርን አስቀርቶ አርሶ አደሩ ከገንዘብ ተቋማት (ማለትም በአካባቢው ከሚገኙ የብድርና ቁጠባ ተቋማትና የንግድ ባንኮች) ብድር በመውሰድ ከመህበራት የእጅ በእጅ ሽያጭ ወይም በሾውቸር የሚገዙበትን መንገድ መፍጠር፤
- የግብርና ግብዓት ፍላጎት ትምብያ በሚካሄድበት ወቅት የህብረት ስራ ማህበራትን ሚና እንዲጎለብት ማድረግ በተጨማሪም ሳይሸጥ ለሚያድሩ ወይም ለሚያንሱ የግብርና ግብዓቶች ተጠያቂ ማድረግ፤
- የግብርና ግብዓት ብድርን ለአርሶ አደሩ ለማቅረብ በሚመረጡት የገንዘብ ተቋማት ከፍተኛ የብድር አመላለስ ምጣኔ ያላቸው እንዲሆኑ ማድረግ ናቸው፡፡

4.3. የአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭትና አመላለስ ስርዓት ማብራሪያ

የዚህ የግብርና ግብዓት ብድር ሥርዓት ዋና መገለጫ ሁሉም የባለ ድርሻ አካላት በቀጣይነት፣ በባለቤትነት እና በተቀላጠፈ መለኮ በሂደቱ ውስጥ ያሉትን ተግባራት በተመጋገቢነት ለመከወን/ ለመተግበር በሚያስችል መለኮ የተቀረፀ መሆኑ ነው።

የአገሪቱ የግብርና ግብዓት አጠቃቀም የሚፈለገውን ያህል በብዛትና በተደራሽነት አኳያ ሲታይ በጣም ዝቅተኛ ደረጃ ላይ ሊገኝ ከቻለባቸው ዋና ምክንያቶች አንዱ የብድር አቅርቦት አነስተኛ መሆን ነው። ይህም ሊሆን የቻለው ለአርሶአደሩ በሚመች መልኩ የብድር አገልግሎት ሊያቀርቡ የሚችሉ የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ተደራጅተው ወደ ስራ ባለመግባታቸው ነው። በዚህ መሰረት በዚህ የግብርና ግብዓት ብድር ስርዓት የሚመለሱ ዋና ነጥቦችም የባለድርሻ አካላትን ተግባርና ሀላፊነት በግልጽ በማሰቀመጥ ሁሉም የባለ ድርሻ አካላት በቀጣይነት፣ በባለቤትነት እና በተቀላጠፈ መለኮ በሂደቱ ውስጥ እንዲሳተፉ ማድረግ ይሆናል።

በዋናነት የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት አቅማቸውን አደራጅተው ወደ ሥራው እንዲገቡ ማድረግ የሥርዓት ግንባታው መሰረታዊ ተግባር ይሆናል። የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ወደ ሥራው በስፋት ሲገቡ ለሚያጋጥማቸው የገንዘብ እጥረት ችግር በሀገር ደረጃ የሚገኙ ንግድ ባንኮችና ልማት ባንኮች የብድር አቅርቦት እንዲያደርጉላቸው ይደረጋል።

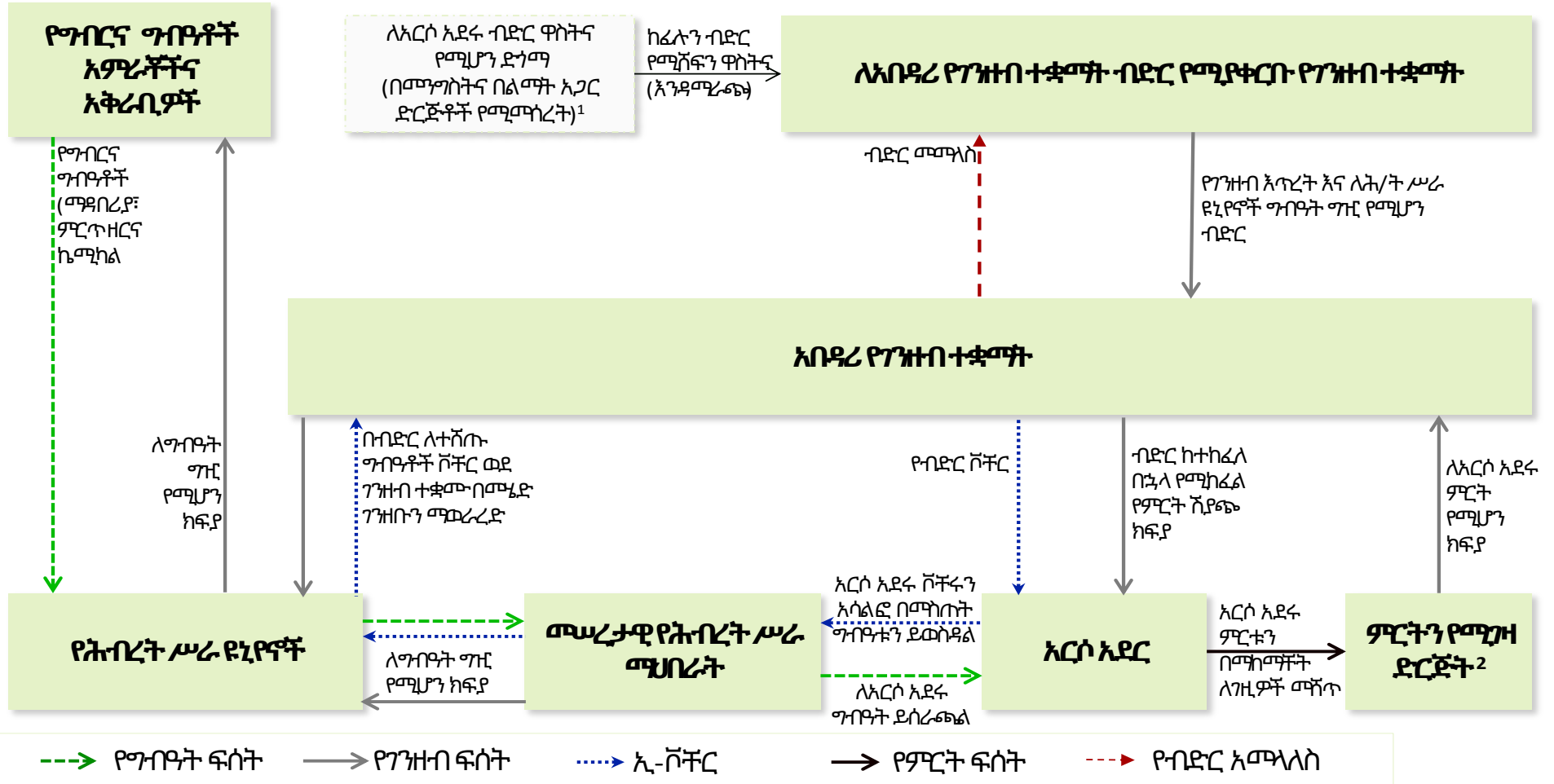
የተለያዩ ስጋት መቀነሻ መንገዶች

ከባለፉት ዓመታት ተሞክሮ በመነሳት የብድር ዋስትና ፈንድ ማቋቋም ብቻ ዘለቄታዊ መፍትሄ አለመሆኑን በግልጽ መረዳት ይቻላል። ይኸውም ከዚህ በፊት እንደታየው የማይመለስ የብድር መጠን በጣም ከፍተኛ ስለሆነ ፈንዱ ወዲያው ተመናምኖ የማለቅ እድሉ ከፍተኛ ነው። ስለሆነም የማይመለስ የብድር መጠንን ትርጉም ባለው ደረጃ ለመቀነስ በመጀመሪያ ለዚህ ችግር ምክኒያት የሆኑትን በመለየትና ለነዚህም ችግሮች ዘለቄታዊ ስጋት መቀነሻ መንገዶችን መቅረጽ ዓይነተኛ እና ዘለቄታዊ መፍትሄ ነው። በዚህም መሰረት ዋናዎቹ ስጋት መቀነሻ መንገዶች እንደሚከተለው በዝርዝር ተቀምጠዋል፦

- ሻወቸር ሲስተም እና የተለያዩ ኤለክትሮኒክ መረጃ ማስተላለፊያ መንገዶችን በመጠቀም በሰው እጅ የሚደረግ የገንዘብ ዝውውርን መቀነስ፤

- ለገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ከብድር አመላለስ ስጋትን የሚቀንሱ የተለያዩ ድጋፍና የቅርብ ክትትል ማድረግ፤
- የአርሶ አደሩን ስለቁጠባ ባህል እና ብድር ዕውቀት ደረጃውን በተለያዩ የግንዛቤ ማስጨበጫ ዘመቻ በማሻሻል በዘርፉ በቂ ዕውቀት እንዲኖረው ማድረግ፤
- የግብርና ግብዓት የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ አርሶ አደሮች በቡድን ዋስትና ማደረጃት፤
- ህብረት ሥራ ማህበራትን ከብድር ማበደርና ማስመለስ ስራ በማወጣት በዋነኛ ስራቸው እና የግብዓት አቅርቦት ላይ ብቻ እንዲያተኩሩ ማድረግ፤
- አርሶ አደሩ በሁሉም ደረጃ የሰብል እንሹራንስ ተጠቃሚ እንዲሆን ማድረግ፤
- የተረጋገጠ የገበያ ስርዓት ለአምራቾች እንዲኖር ማድረግ፤

አዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር አቀርቦት፣ ስርዓትና አመላለስ ስርዓት ስዕላዊ የስራ ፍሰት

¹ ዋስትናው የሚያስፈልገው ብድር የሚመለስበት ሥጋቶችን መቀነስ ካልተቻለ ነው። በተጨማሪም አስተማማኝ የግድት ገቢያ ካለ ዋስትናው አያስፈልግም

² የግዢ አፈጻጸም እንደ የሰብአዊ ሳይንስና ክልል ይለያያል ነገር ግን ገዢ የግዢ ፍላጎቱን በደብዳቤ ወይም ሊያሳድስ ይችላል።

4.4. የአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭትና አመላለስ የስራ ፍሰት

4.4.1. የግብርና ግብዓት ፍሰት

- የግብርና ግብዓት ብድር ፍላጎት በመሰረታዊ የህብረት ሥራ ማህበራት፣ በልማት ሰራተኞች እና በየደረጃው ባሉ አስተዳደሮች ተዘጋች-ቶይቀርባል፤
- የግብርና ግብዓት አስመዎና አምራች አካላት ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር በመሆን ግዢ በመፈፀም ወይም እንዲመረት በማድረግ በወቅቱ ግብዓት በክልሎች ፍላጎት መሰረት ለዩኒየኖች እና ለሰፋፊ እርሻ ባለቤቶች አንዲደርስ ይደረጋል፤
- ዩኒየኖች ከግብርና ግብዓት አቅራቢ ድርጅቶች የተረከቡትን ግብዓት ለመሰረታዊ ሕብረት ሥራ ማህበራት በፍላጎታቸው መሰረት ያስረከባሉ፤
- መሰረታዊ የሕብረት ሥራ ማህበራት ለተጠቃሚ አካላት በሚያቀርቡት የግብርና ግብዓት መበደሪያ ሰነድ /Voucher/ መሰረት ያሰራጩሉ፤ እጅ በእጅ ለሚገዙትም ሽያጩን ያከናውናሉ።

4.4.2. የግብርና ግብዓት ብድር ገንዘብ ፍሰት

- የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ለግብርና ግብዓት የሚውል የብድር ገንዘብ እጥረት ካጋጠማቸው ከመደበኛ ባንኮች የብድር ጥያቄ በማቅረብ ለዚህ አገልግሎት የሚውል ገንዘብ መበደር ይችላሉ፤
- በተቋቋመው የብድር ዋስትና ፈንድ መሰረት መደበኛ ባንኮች ለገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ለግብርና ግብዓት ብድር የሚውል ብድር ይፈቅዳሉ፤
- የ ግብርና ግብዓት አ ምራቾችና አ ቅራቢድር ጅቶች ለ ግብርና ግብዓት ማገደጃ ብድር / ገንዘብ ያ ሻ ሉ፤
- የ ግብርና ግብዓት ብድር ጥያቄ ለ ገንዘብ አ ቅራቢ ተቋማት በተጠቃሚዎች ይቀርባል፤

- የገንዘብ ተቋሙ ተጠቃሚዎችን ለብድር ብቁ መሆናቸውን ይገመገማል፤
- ለብድር ብቁ የሆኑ ተጠቃሚዎች ባቀረቡት ጥያቄ መሰረት የገንዘብ አቅራቢ ተቋሙ በተጠየቀው የብድር ገንዘብ ልክ የግብርና ግብዓት መበደሪያ ሰነድ /Voucher/ በማዘጋጀት ለተጠቃሚዎች ይሰጣል፤
- የግብርና ግብዓት መበደሪያ ሰነድን /Voucher/ የያዙ ተጠቃሚዎች ከታደሰ የቀበሌ መታወቂያ አባሪ በማድረግ ሰነዱን ለመሰረታዊ ኅ/ሥራ ማህበራት በማቅረብ በሰነዱ ላይ የተጠቀሰውን የግብዓት መጠንና ዓይነት ይረከባሉ፤
- የኅ/ሥራ ማህበራት ከተጠቃሚ ለተረከቡት ሰነድ /Voucher/ የኅ/ሥራ ማህበራት ዩኒቶኖች በማስረከብ በወሰዱት የግብርና ግብዓት መጠን መሰረት ያወራርዳሉ፤
- የኅ/ሥራ ማህበራት ዩኒቶኖች ከመሰረታዊ የኅ/ሥራ ማህበራት የተረከቡትን የግብርና ግብዓት ብድር ሰነድ /Voucher/ ወደ ገንዘብ ተቋማት በመውሰድ ሙሉ ወጪያቸውን እና ትርፋቸውን የሚሸፍን ክፍያ ብቻ ያወራርዳሉ። የገንዘብ ተቋሙ ከዛም የተቀረውን ሂሳብ አርሶ አደሩ ብድሩን ከከፈለ ብኋላ የወለድ ክፍያውን በመቀነስ ቀሪውን ለኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ገቢ ያደርጋል፤

4.4.3. የብድር ገንዘብ አመላለስ ፍሰት

- የየግብርና ግብዓት ብድር አገልግሎት ተጠቃሚዎች በወሰዱት የግብርና ግብዓት ብድር መጠን ብድር ስምምነት ሰነድ ላይ እንደተገለጸው በወቅቱ ለገንዘብ አቅራቢ ተቋማት የተበደሩትን ብድር በወቅቱ ገቢ ያደርጋሉ፤
- የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ለግብርና ግብዓት ብድር ለተጠቃሚው በሚያቀርቡበት ወቅት የገንዘብ እጥረት አጋጥሟቸው ከመደበኛ ባንኮች ተበድረው ከሆነ ወቅቱን ጠበቀው ተመላሽ ያደርጋሉ፤

4.5. ከአዲሱ የግብርና ግብዓት ብድር ሥርዓት የሚጠበቁ ውጤቶች

ይህ የግብርና ግብዓት ብድር ስርዓት ሙሉ በሙሉ ተግባራዊ ሲሆን ከዚህ ቀደም ያጋጠሙ ዋና ዋና የአሰራር ችግሮች ይፈታሉ። ለምሳሌ ፡-

- የክልሎችን በጀት በብድር ዋስትና የማስያዝ ሂደት በማስቀረት በየክልሉ ላይ ይከሰት የነበረው የልማት ዕቅድ የአፈጻጸም ችግር ይቃለላል፤ government collateral
- የግብርና ግብዓት ብድር አመላለስ ሂደት ባለቤት ያገኛል፤ በአዲሱ የብድር ስርዓት ለዘመናት ይታይ የነበረውን ዝናድ ዕዳ በወቅቱ ወደ አበዳሪ ተቋም የሚመለስበት ምቹ ሁኔታ ይፈጠራል፤
- ለወደፊቱ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት እና አጠቃቀም ላይ አወንታዊ ተጽዕኖ ይፈጥራል፤
- የግብርና ግብዓት አጠቃቀምና ሽፋን ቀጣይነት ባለው ሁኔታ በአቅርቦትና በፍላጎት ላይ የተመሰረተ አሰራር ሆኖ ይቀጥላል፤
- በአጠቃላይ የአገሪቱን ምርትና ምርታማነት በማሳደግ በዕድገትና ትራንስፎርሜሽን የህዳሴ ጉዞን በማፋጠን የግብርናው ከፍለ ኢኮኖሚ ለእንደስትሪው ዘርፍ መሰረት እንዲሆን የበኩሉን አስተዋጾ ያበረክታል።፤
- የገንዘብ ተቋማት ተደራሽነታቸውን ከጨመሩ አርሶ አደሩ ከግብዓት ብድር በተጨማሪ የቁጠባን ባህል ያዳብራል። ይኸውም በአገራችን ቁጠባን ለማዳበር በምንከተለው አቅጣጫ ላይ አዎንታዊ ተጽኖ ያሳድራል።፤

5. በግብዓት ብድር አስተዳደር ስርዓት የባለድርሻ አካላት ተግባር እና ኃላፊነት

ከዚህ ቀደም በነበረው የግብርና ግብዓት ብድር ስርዓት ከዋናዎና ችግሮች አንዱ የሆነው የባለድርሻ አካላት በባለቤትነት በግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭት እና በተለይም በብድር አመላለስ ዙሪያ የነበራቸው ተሳተፎ ያልተጠናከረ የነበረ መሆኑ ነው።

በግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭት እና አመላለስ የስራ ሂደት ውስጥ እንደ ባለድርሻ አካላት (stakeholders) ከሚቆጠሩት/ከሚካተቱት ውስጥ ዋና ዋናዎቹ፡-

- 5.1. በየደረጃው ያሉ የመንግስት መስተዳድር አካላት፤
- 5.2. በየደረጃው ያሉ የግብርና ሚኒስቴር መ/ቤቶች፤
- 5.3. በየደረጃው ያሉ የህብረት ስራ ማህበራት ማስፋፊያ መ/ቤቶች፤
- 5.4. በየደረጃው ያሉ የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር መ/ቤቶች፤
- 5.5. የኢትዮጵያ ግብርና ትራንስፎርሜሽን ኤጀንሲ(ATA)፤
- 5.6. በየደረጃው ያሉ የኢትዮጵያ ንግድ ባንኮች፣ ልማት ባንክ እና የግል ባንኮች፤
- 5.7. የግብርና ምርት አቅራቢ ድርጅት
- 5.8. የአነስተኛ የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት፤
- 5.9. በየደረጃው የተደራጁ የህብረት ሠራ ማህበራት፤
- 5.10. የግብርና ግብዓት ተጠቃሚ አርሶአደሮች እና የግል የእርሻ ተቋማት፤ ወዘተናቸው።

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
5.1.	የመንግስት መስተዳድር አካላት	አርሶአደሮች እና የግል የእርሻ ተቋማት፣ የግብርና ግብዓት ብድር አገልግሎት እንዲያገኙ ምቹ ሁኔታ ይፈጥራሉ፤
5.1.1.	የፌዴራል መንግስት	<ul style="list-style-type: none"> • በግብርና ግብዓት ብድር አገልግሎት አሰጣጥን በተመለከተ የክልል መንግስታትን አፈጻጸም በመከታተል አቅጣጫ ይሰጣል፤ • ለግብርና ግብዓት ብድር የሚሆን በቂ ገንዘብ መኖሩንና ለብድር አቅራቢ ተቋማት በተገቢው ሰዓት እንዲደርስ አቅጣጫ ይሰጣል፤
5.1.2.	የክልል መንግስታት በየደረጃው ባሉ መዋቀሮች	<ul style="list-style-type: none"> • የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት በሚያወጡት የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭት እና አመላለስ መመሪያ መሰረት አስፈላጊውን ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፤ አፈፃፀም ይገመግማሉ፤ • የክልሉ አርሶ አደሮች እና የግል የእርሻ ተቋማት የግብርና ግብዓት አጠቃቀማቸው እንዲያድግ አስፈላጊውን ድጋፍ ያደርጋሉ በተጨማሪም አፈፃፀም ይገመግማሉ፤ • በክልሉ የሚገኙ አርሶ አደሮች እና የህብረት ስራ ማህበራት ስለ ግብርና ግብዓት እና የብድር አጠቃቀም ያላቸው ግንዛቤ እንዲዳብር በሚደረግ ጥረት ድጋፍ ያደርጋሉ፤ • የግብርና ግብዓት ብድር ለተጠቃሚዎች እንዲደርስ እና በብድር አመላለሱም ዙሪያ በሚደረግ ጥረት የሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት (stakeholders) የየበኩላቸውን ተግባርና ኃላፊነት መወጣታቸውን ይከታተላል ያስተባብራል በተጨማሪም አፈፃፀም ይገመግማሉ፤ • የግብርና ግብዓት አጠቃቀሙ በክልሉ ምርትና ምርታማነት እንዲሁም በክልሉ ኢኮኖሚ ላይ ያመጣውን ዕድገት በመገምገም የአፈጻጸም ችግር ካለ ለሚመለከታቸው አካላት ተገቢውንና ወቅታዊ የማስተካከያ አቅጣጫ

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
		<p>ይሰጣሉ በተጨማሪም አፈፃም ይገመግማሉ፤</p> <ul style="list-style-type: none"> • ብሄራዊ የብድር ዋስትና ፈንድ እስኪቋቋም ድረስ የክልል መንግስታት የግብዓት ብድር ዋስትና ለገንዘብ ተቋማት ማቅረብ መቀጠል አለባቸው።
5.2.	በየደረጃው የሚገኙ የግብርና ሚኒስቴር መ/ቤቶች	አርሶ አደሮች እና የግል የእርሻ ተቋማት የግብርና ግብዓት አጠቃቀም በማሳደግና እና ምርታማነትን በመጨመር፣ በእድገትና ትራንስፎርሜሽን ሂደት የግብርናው ክፍለ አኮኖሚ ለኢንዱስትሪው ክፍለ አኮኖሚ መፈጠር መሰረት እንዲሆን ይሰራሉ፤
5.2.1.	የፌደራል ግብርና ሚኒስቴር	<ul style="list-style-type: none"> • የግብርና ግብዓት ብድርን አስመልክቶ ሀገራዊ ወሳኔ በሚጠይቁ ጉዳዮች ላይ ይሳተፋል፤ ብድሩ እንዲፈቀድ ቴክኒካዊ ድጋፍ ያደርጋል፤ • የግብርና ግብዓቶችን ብድር በሚፈለገው ጥራትና ወቅት ለማቅረብ የሚያስችል አሰራር ስርዓት ይዘረጋል፤ • በየክልሉ ለሚገኙ አርሶ አደሮች እና የግል የእርሻ ተቋማት የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት በተገቢው መጠንና ወቅት እየደረሰ ስለመሆኑ እና የአመላለሱን አፈጻጸም ክትትልና ድጋፍ ያደርጋል፤ •
5.2.2.	የክልል ግብርና ቢሮዎች	<ul style="list-style-type: none"> • የክልሉን ግብርና ግብዓት ብድር ዕቅድ ከክልሉ ፋይናስ ተቋማት፣ መሀበራትና መሰረታዊ ማህበራት ጋር በመሆን ገምግሞ ለፌደራል ግብርና እና ለክልሉ መስተዳድር ያቀርባሉ፤ <ul style="list-style-type: none"> ➢ ትክክለኛ የግብዓት ፍላጎት እንዲተነበይ ያደርጋሉ፤ ➢ ከሚመለከታቸው ጋር በመሆን የብድር ፍላጎት ይለያሉ

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
		<ul style="list-style-type: none"> • የማህበራትን በገበያ ላይ ተወዳዳሪነት እና ቀጠይነት ለማረጋገጥ በየክልሉ የማህበራትን ፕሮፌት ማርጂንና የዋጋ ተመን ያዘጋጃል። • በወቅቱ የግብርና ግብዓት ለተጠቃሚው መድረስ እንዲችል የትራንስፖርት አገልግሎት የሚሰጡ ትራንስፖርተሮችን በማወዳደር ግብዓትን ወደ ክልሉ እንድንገባ ያደርጋል። • የግብርና ግብዓት ብደርን አስመልክቶ ክልላዊ ወሳኔ በሚጠይቁ ጉዳዮች ላይ ይሳተፋል፤ ብድሩ እንዲፈቀድ ቴክኒካዊ ድጋፍ ያደርጋል። • በፌደራል ደረጃ የተዘጋጀውን የግብርና ግብዓቶችን ብድር አሰራር ስርዓት መመሪያ ተግባራዊ ያደርጋል እንደ አስፈላጊነቱ የግብርና ግብዓቶችን ብድር አሰራር ስርዓት መመሪያ በማዘጋጀት ተግባራዊ ያደርጋል። • በክልሉ አርሶ አደሮች እና የግል የእርሻ ተቋማት የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት በተገቢው መጠንና ወቅት እየደረሰ ስለመሆኑ እና የአመላለሱን አፈጻጸም ክትትልና ድጋፍ ያደርጋል።
5.2.3.	የዞን ግብርና መምሪያ ጽ/ቤቶች	<ul style="list-style-type: none"> • የዞን ግብርና ግብዓት ብደር ዕቅድ ከዞኑ ፋይናንስ ተቋማት ጋር በመሆን ገምግሞ ለክልል ግብርና እና ለዞኑ መስተዳድር ያቀርባል። • የግብርና ግብዓት ብደርን አስመልክቶ ዞናዊ ወሳኔ በሚጠይቁ ጉዳዮች ላይ ይሳተፋል፤ ብድሩ በተገቢ መሰራጨቱና ኢኮኖሚያዊ ዕድገት እንዲመዘገብ ቴክኒካዊ ድጋፍ ያደርጋል። • በፌደራልና እንደአስፈላጊነቱ በክልል ደረጃ የተዘጋጀውን የግብርና ግብዓቶችን ብድር አሰራር ስርዓት መመሪያ ተግባራዊ ያደርጋል ። • በዞኑ አርሶ አደሮች እና የግል የእርሻ ተቋማት የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት በተገቢው መጠንና ወቅት

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
		እየደረሰ ስለመሆኑ እና የአመላላሱን አፈጻጸም ክትትልና ድጋፍ ያደርጋል፤
5.2.4.	የወረዳ ግብርና ጽ/ቤቶች	<ul style="list-style-type: none"> • ከቀበሌ የመጣለትን የብድር ፍላጎት መሰርት በማድረግ የወረዳውን ግብርና ግብዓት ብድር ዕቅድ ከወረዳው ገንዘብ ተቋማት ጋር በመሆን ገምግሞ ለዞን ግብርና እና ለወረዳው መስተዳድር ያቀርባል፤ • የግብርና ግብዓት ብድርን አስመልክቶ በወረዳው የወሳኔ ሀሳብ በሚጠይቁ ጉዳዮች ላይ ይሳተፋል፤ ብድሩ በተገቢ መሰራጨቱና ኢኮኖሚያዊ ዕድገት እንዲመዘገብ ቴክኒካዊ ድጋፍ ያደርጋል፤ • በፌደራልና እንደአስፈላጊነቱ በክልል ደረጃ የተዘጋጀውን የግብርና ግብዓቶችን ብድር አሰራር ስርዓት መመሪያ ተግባራዊ ያደርጋል፤ • በወረዳው አርዕ አደሮች እና የግል የእርሻ ተቋማት የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት በተገቢው መጠንና ወቅት እየደረሰ ስለመሆኑ እና የአመላላሱን አፈጻጸም ክትትልና ድጋፍ ያደርጋል፤
5.3.	በየደረጃው ያሉ የህብረት ስራ ማህበራት ማስፋፊያ መ/ቤቶች	አርዕ አደሮች የግብርና ግብዓት አጠቃቀም እንዲያጎለብቲ ለማስቻል የሚረዱ ጠንካራ እና ብቁ የህብረት ስራ ማህበራትን በማስፋፋት ቀልጣፋ የግብይት ስርዓት እንመሰረት የበኩሉን አስተዋጽኦ ያበረክታል፤
5.3.1.	የፌደራል የህብረት ስራ ማህበራት ማስፋፊያ ኤጀንሲ	<ul style="list-style-type: none"> • የግብርና ግብዓት ብድር ዕቅድ በማደራጀት ያቀርባል፤ • የግብዓት ብድር በሚፈለገው ጥራትና ወቅት ለማቅረብ የሚያስችል አሰራር ስርዓት ግንባታ ላይ ይሳተፋል፤ • የመበደር አቅም ያላቸው እና ጠንካራ የግብርና ግብዓት ግብይትና የብድር አስተዳደር አቅም የፈጠሩ የህብረት ስራ ማህበራት እንዲስፋፉ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፤

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
		<ul style="list-style-type: none"> • የግብርና ግብዓት ብድር አስተዳደር እና አጠቃቀም ዙሪያ የአቅም ግንባታ ሰራዎችን ይሰራል፤ • ለግብርና ግብዓት ግብይት አስፈላጊ የሆኑ አደረጃጀቶችንና መዛግብቶችን አሟልተው የሚገኙ የህብረት ስራ ማህበራት በየክልሉ እንዲጠናከሩ ድጋፍ ያደርጋል፤
5.3.2.	በየደረጃው ያሉ የህብረት ስራ ማህበራት ማስፋፊያ ቢሮ/ኤጀንሲ/ጽ/ቤቶች	<ul style="list-style-type: none"> • የመበደር አቅም ያላቸው እና ጠንካራ የግብርና ግብዓት ግብይትና የብድር አስተዳደር አቅምና ብቃት የፈጠሩ የህብረት ስራ ማህበራት እንዲስፋፉ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፤ • ለግብርና ግብዓት ግብይት አስፈላጊ የሆኑ አደረጃጀቶችንና መዛግብቶችን አሟልተው የሚገኙ የህብረት ስራ ማህበራት በየዞኑ፣በየወዳዉ እና በየቀበሌዉ እንዲጠናከሩ ድጋፍ ያደርጋል፤ • ግብርና ግብዓት ብድር አስተዳደር እና አጠቃቀም ዙሪያ የአቅም ግንባታ ሰራዎችን ይሰራል፤ • አርሶ አደሮች ስለ የገንዘብ ቁጠባና ብድር ያላቸው ግንዛቤ እንዲጎለብት ትምህርታዊ ቅስቀሳና ሥልጠና የሚሰጥበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤ ድጋፍ በማድረግ አፈጻጸሙን ይከታተላል፤ትምህርታዊ ቅስቀሳና ሥልጠናም ይሰጣሉ፤፤
5.4.	በየደረጃው የሚገኙ የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር መ/ቤት	የግብርና ግብዓት ብድር ለገንዘብ አቅራቢ ተቋማት እንዲፈቀድ ከሌሎች ባለድርሻ አካላት (stakeholders) ጋር በመሆን አስፈላጊዉን ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፤
5.4.1.	የፌዴራል ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር	<ul style="list-style-type: none"> • የግብርና ግብዓት ብድር ለገንዘብ አቅራቢ ተቋማት እንዲፈቀድ ከሌሎች ባለድርሻ አካላት (stakeholders) ጋር በመሆን አስፈላጊዉን ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፤ • የግብርና ግብዓት ብድርን አስመልክቶ ሀገራዊ ዉሳኔ በሚጠይቁ ጉዳዮች ላይ ይሳተፋል፤ ብድሩ እንዲፈቀድ

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
		ቴክኒካዊ ድጋፍ ያደርጋል፤
5.4.2.	የክልሎች ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ	<ul style="list-style-type: none"> • የግብርና ግብዓት ብድር ለገንዘብ አቅራቢ ተቋማት እንዲፈቀድ ከክልሎች ባለድርሻ አካላት (stakeholders) ጋር በመሆን አስፈላጊውን ተግባራት ያከናውናሉ፤ • የግብርና ግብዓት ብድርን አስመልክቶ ክልላዊ ወሳኔ በሚጠይቁ ጉዳዮች ላይ ባለድርሻ አካላት (stakeholders) ጋር በመሆን ብድሩ እንዲፈቀድ ያደርጋሉ፤
5.5.	የግብርና ትራንስፎርሜሽን ኤጀንሲ (ATA)	የሀገሪቱን ክፍለ ኢኮኖሚ ከግብርና መር ወደ ኢንዱስትሪ መር በማሸጋገር ሀገሪቱን መካከለኛ ገቢ ካላቸው አገሮች ተርታ ለማሰለፍ የሚያስችል ሀገራዊ አደረጃጀትና ስርዓትን በሚያሳልጥ መልኩ የግብርና ግብዓት ብድር ተደራሽነትንና መጠን ለማሳደግ የሚያስችል ከነባራዊ ሁኔታ ጋር ተስማሚ ስርዓት ይቀረጻል፤
5.6.	በየደረጃው ያሉ የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ፣ የልማት ባንክ እና የግል ባንኮች	<ul style="list-style-type: none"> • በሚመሰረተው የብድር ዋስትና ፈንድ መሰረት ለግብርና ግብዓት ብድር የሚወልድ ገንዘብ ለአነስተኛ የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ያቀርባሉ፤ • በሀገር ደረጃ በሚደረግ የግብርና ግብዓት ብድር የጋራ ኮሚቴ ሥራዎች ላይ ተሳትፎ ያደርጋል፤ • ስለ ግብርና ግብዓት ብድር አስፈላጊውን መረጃ ይይዛል፤ ያሰራጫሉ፤
5.7.	የግብርና ምርት አቅራቢ ድርጅቶች	<ul style="list-style-type: none"> • ለግብርና ግብዓት መግዣ በዩኒቶኖች ስም የሚመደብለትን ገንዘብ በወቅቱ፣ጥራቱን የጠበቀ የግብዓት ግዢ በመፈጸም ያቀርባሉ፤ • በሀገር ደረጃ በሚደረግ የግብርና ግብዓት ብድር የጋራ ኮሚቴ ሥራዎች ላይ ተሳትፎ ያደርጋሉ፤ • ስለ ግብርና ግብዓት ብድር አስፈላጊውን መረጃ ይይዛል፤ ያሰራጫሉ፤

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
5.8.	ገንዘብ አቅራቢ ተቋማት	<ul style="list-style-type: none"> • ለግብርና ግብዓት ብድር አገልግሎት የሚወልድ የገንዘብ ፍላጎት መረጃ በማሰባሰብ የብድር አገልግሎት እና ተዛማጅ ስራዎችን ያከናውናል፤ የገንዘብ እጥረት ሲያጋጥመው የብድር ጥያቄ ለአበዳሪ ባንኮች ያቀርባል። • ለብድር አገልግሎት የሚወልድ የመበደሪያና የክፍያ ሰነዶች/Voucher/ በማዘጋጀት ጥቅም ላይ ያውላል። • ያሰራጨውን የግብርና ግብዓት ብድር በወቅቱ እንዲሰበሰብ ለማድረግ መረጃ ይይዛል፤ ስለአፈጻጸሙም በየደረጃው ላሉ የግብርና ልማትና የኅ/ሥራ ማህበራት ማስፋፊያ መ/ቤቶች ርፖርት ያቀርባል። • አርሶ አደሮች ስለ የገንዘብ ቁጠባና ብድር ያላቸው ግንዛቤ እንዲጎለብት ትምህርታዊ ቅስቀሳና ሥልጠና ይሰጣል፤ ሥራውንም ተግባራዊ ያደርጋል። • የግብርና ግብዓት ብድርን አስመልክቶ በየደረጃው በሚካሄዱ ውይይቶችና የምክክር መድረኮች ላይ ይሳተፋል።
5.9.	በየደረጃው የተደራጁ የህብረት ስራ ማህበራት	የኅ/ሥራ ማህበራትን አባላት ተጠቃሚነት በሚያሳድግ ሁኔታ የግብርና ግብዓት ብድር በወቅቱና በተቀላጠፈ መልኩ እንዲቀርብ ያደርጋል።
5.9.1.	የኅ/ሥራ ማህበራት ዩኔኖች	<ul style="list-style-type: none"> • የግብርና ግብዓት እና ብድር ፍላጎትን በመለየት ዕቅድ በማዘጋጀት ያቀርባል። • ለግብርና ግብዓት ማከማቻ የሚሆን ደረጃውን የጠበቀ መጋዘን በዩኒየን እና በመሰረታዊ ኅ/ሥራ ማህበራት ደረጃ እንዲዘጋጅ በማድረግ የግብርና ግብዓቱን ከግብርና ምርት ማሳደጊያ አቅራቢ ድርጅት ተረከቦ በሚቀርበው የመረከቢያ ሰነድ መሰረት ለመሰረታዊ ኅ/ሥራ ማህበራት በወቅቱ ያስረክዳል። • የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ለተጠቃሚ አርሶ አደሮች ያሰራጨውን የግብርና ግብዓት መግዣ ብድር ሰነድ /Voucher/ በተሰራጨው ግብዓት ዋጋ መጠን መሰረት ከመሰረታዊ ኅ/ሥራ ማህበራት በመቀበል በማደራጀት ለየገንዘብ አቅራቢ ተቋማት በወቅቱ አቅርቦ ያወራርዳል።

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
		<ul style="list-style-type: none"> • የመሰረታዊ የጎ/ሥራ ማህበራት እና አባላት የግብርና ግብዓት ብድር አጠቃቀምና ግንዛቤ እንዲጎለብት የአቅም ግንባታ ሥራ ይሰራሉ፤ • አርሶ አደሮች ስለ የገንዘብ ቁጠባና ብድር ያላቸው ግንዛቤ እንዲጎለብት ለሚሰጠው ትምህርታዊ ቅስቀሳና ሥልጠና ድጋፍ ያደርጋሉ፤
5.9.2.	የመሰረታዊ ማህበራት ጎ/ሥራ	<ul style="list-style-type: none"> • የግብርና ግብዓት ብድር ፍላጎት መረጃ በማሰባሰብ ያቀርባሉ፤ • ለግብርና ግብዓት ማከማቻ የሚሆን ደረጃውን የጠበቀ መጋዘን በመሰረታዊ ጎ/ሥራ ማህበራት ደረጃ እንዲዘጋጅ በማድረግ የግብርና ግብዓቱን ከዩኔየኖች ይረክባሉ፤ • የግብርና ግብዓት ብድር ሰነድ /Voucher/ ከአርሶ አደሮች ተቀብሎ ለጎ/ሥራ ማህበራት ዩኔኖች በማቅረብ የግብርና ግብዓት ተረክቦ ለተጠቃሚው ያስረክባሉ፤ • የግብርና ግብዓት ብድር አስተዳደር የሚያገልግሉ የተለያዩ መሰረታዊ መዛግብትና ደረሰኞች ያዘጋጃሉ፤ • አርሶ አደሮች ስለ የገንዘብ ቁጠባና ብድር ያላቸው ግንዛቤ እንዲጎለብት ትምህርታዊ ቅስቀሳና ሥልጠና የማስተባበር ሥራ ይሰራሉ፤
5.9.3.	በተለያዩ የአደረጃጀት ደረጃ ያሉ የገንዘብ ቁጠባና ብድር ጎ/ሥራ ማህበራት	<ul style="list-style-type: none"> • የአብዳሪነት ብቃታቸውን በማሳደግና በማጎልበት ልክ እንደ ሌሎች የገንዘብ አቅራቢ ተቋማት ሁሉ የሚከተሉትን ተግባራት ሊያከናውኑ ይችላሉ፤ • ለግብርና ግብዓት ብድር አገልግሎት የሚወልድ የገንዘብ ፍላጎት መረጃ በማሰባሰብ የብድር አገልግሎት እና ተዛማጅ ስራዎችን ያከናውናል፤ የገንዘብ እጥረት ሲያጋጥመው የብድር ጥያቄ ለአብዳሪ ባንኮች ያቀርባሉ፤ • ለብድር አገልግሎት የሚወልድ የመበደሪያና የክፍያ ሰነዶች/Voucher/ በማዘጋጀት ጥቅም ላይ ያውላሉ፤

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
		<ul style="list-style-type: none"> • ያሰራጨውን የግብርና ግብዓት ብድር በወቅቱ እንዲሰበሰብ ለማድረግ መረጃ ይይዛል፤ ስለአፈጻጸሙም በየደረጃው ላሉ የግብርና ልማትና የጎ/ሥራ ማህበራት ማስፋፊያ መ/ቤቶች ርፖርት ያቀርባል፤ • አርሶ አደሮች ስለ የገንዘብ ቁጠባና ብድር ያላቸው ግንዛቤ እንዲጎለብት ትምህርታዊ ቅስቀሳና ሥልጠና ይሰጣል፤ ሥራውንም ተግባራዊ ያደርጋል፤ • የግብርና ግብዓት ብድርን አስመልክቶ በየደረጃው በሚካሄዱ ውይይቶችና የምክክር መድረኮች ላይ ይሳተፋል፤
5.10.	የግብርና ግብዓት ተጠቃሚ አርሶአደሮች እና የግል የእርሻ ተቋማት	<ul style="list-style-type: none"> • የግብርና ግብዓት ተጠቃሚ አርሶአደሮች በወቅቱ የግብርና ግብዓት ብድር ፍላጎታቸውን በትክክል ያቀርባሉ፤ • አርሶ አደሮች ከገንዘብ ተቋማት የግብዓት ብድር ለመጠየቅ ማመልከቻ ቅፅ ይቀበላሉ። አርሶአደሮች ቅፁን በሞሙላት እንዲሁም የብድሩን አገልግሎት ለማግኘት መስፈርቱን ለማሟላት አስፈላጊ የሆኑትን መረጃዎች ፣ ሰነዶች እና ሌሎችንም ማቅረብ አለባቸው። ከዚያም በኋላ የገንዘብተቋሙ በአርሶ በአደሮቹ ጥያቄ መሰረት የብድሩን ጥያቄ በመገምገም ውሳኔውን ያሳልፋል። እንዲሁም የገንዘብተቋሙ የብድርአገልግሎት የሚያገኙትን አርሶ አደሮች ስምዝርዝር ይፋ ያደርጋል። • ብድር የተፈቀደለት አርሶአደር ከማንኛውምገንዘብተቋምቅርንጫፍ ጽ/ቤትእንዲሁምበገበያቦታብሚገኙ ሳተላይትቅርንጫፎች ሾቸር ወይም የክፍያ ደረሰኝ ማገኘት ይችላል። • አረሶአደሩሾቸሩን ካገኘበኃላበሾቸሩላይየተጠቀሰውንየግብዓትመጠንና ዓይነት ለማግኘትወደመሠረታዊ ሕብረትሥራማህበር ጽ/ቤትይሄዳል።መሠረታዊ ሕብረትሥራማህበሩ ከገንዘብተቋሙየተቀበለውንመረጃመሠረትበማድረግአረሶአደሩ ያመጣውን ሾቸር አፅድቆ የተፈቀደውን የግብዓት መጠንና ዓይነት ለአረሶአደሩያቀርባል። • አርሶአደሩብድሩን ከገንዘብተቋሙጋር ባለው ስምምነት መሠረትበተጠቀሰውየጊዜገደብውስጥብድሩን

ተ.ቁ	ባለድርሻ አካላት (stakeholders)	ተግባርና ኃላፊነት
		መልሶይክፍላል፡፡ በተጠቀሰው የጊዜ ገደብ ውስጥ ክፍያውን ሳይክፍል ቢቀር ቅጣት ይቀጣል፡፡

6. ማጠቃለያ

ይህ የግብርና ግብዓት ብድር አቅርቦት፣ ስርጭትና አመላለስ መመሪያ ተግባራዊ ለማድረግ የሚቻለው ሁሉም ባለድርሻ አካላት (stakeholders) የየራሱን ተግባርና ኃላፊነት ሲወጣ ይሆናል። ወጥ የሆነ የግብርና ግብዓት ብድር ሥርዓት በመገንባት የአገራችንን ምርትና ምርታማነት በማሳደግ የግብርናው ክፍለ ኢኮኖሚ ለኢንዱስትሪው ክፍለ ኢኮኖሚ የመሸጋገሪያ ድልድይ በመሆን መካከለኛ ገቢ ካላቸው አገራት ተርታ እንድትሰለፍ የዚህ መመሪያ ዋነኛ ዓላማነው።